

דף לימוד

ידיעון "המיתוס והטקס"

דף מקורות

וְהָיָה הַיּוֹם הַזֶּה לְכֶם לְזִכְרוֹן, וְנִסְגְּתֶם אֹתוֹ חֵג לַה': לְדַרְתֵּיכֶם, חֻקַּת עוֹלָם תִּתְחַגְּהוּ.

שִׁבְעַת יָמִים, מִצּוֹת תֹּאכְלוּ--אֶךְ בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן, תִּשְׁבִּיתוּ שְׂאֵר מִבְּתֵיכֶם: כִּי כָל-אֶכֶל חֶמֶץ, וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהוּא מִיִּשְׂרָאֵל--מִיּוֹם הָרִאשׁוֹן, עַד-יוֹם הַשְּׁבִיעִי

וּבַיּוֹם הָרִאשׁוֹן, מִקְרָא-קֹדֶשׁ, וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי, מִקְרָא-קֹדֶשׁ יִהְיֶה לְכֶם: כָּל-מְלָאכָה, לֹא-יַעֲשֶׂה בָהֶם--אֶךְ אֲשֶׁר יֹאכַל לְכָל-נֶפֶשׁ, הוּא לְבַדּוֹ יַעֲשֶׂה לְכֶם.

וְשִׁמְרְתֶם, אֶת-הַמִּצְוֹת, כִּי בְעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה, הוֹצֵאתִי אֶת-צִבְאוֹתֵיכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם; וְשִׁמְרְתֶם אֶת-הַיּוֹם הַזֶּה, לְדַרְתֵּיכֶם--חֻקַּת עוֹלָם.

שמות י"ב / ב' י"ד-י"ז

לפני כשלוש מאות שנה הפליגה לעולם החדש אנייה ושמה, "מייפלואאר" היה זה מאורע גדול בתולדות אנגליה ואמריקה. אבל תאב אני לדעת, אם יש אנגלי אחד, היודע בדיוק אימתי הפליגה אנייה זאת, וכמה אמריקאים יודעים זאת; היודעים הם כמה אנשים היו באותה אנייה; ומה היה טיבו של הלחם שאכלו בצאתם?

והנה יותר משלושת אלפים ושלוש מאות שנה, לפני הפלגת "מייפלואאר", יצאו היהודים ממצרים, וכל יהודי בעולם, ואף באמריקה וברוסיה הסובייטית, יודע בדיוק באיזה יום יצאו: בחמישה עשר בניסן. וכולם יודעים בדיוק איזה לחם אכלו היהודים: מצות.

ועד היום הזה אוכלים יהודים בכל העולם כולו מצה זו בחמישה עשר בניסן, באמריקה, ברוסיה ובארצות אחרות, ומספרים ביציאת מצרים, ובצרות שבאו על היהודים מיום שיצאו לגולה.

והם מסיימים בשני מאמרים:

השתא עבדי, לשנה הבאה בני חורין.

השתא הכא, לשנה הבאה בירושלים.

דברים שנשא דוד בן גוריון בפני ועדת אונסקו"פ בשנת 1947

דף לימוד

3

"מעשה ברבי אליעזר ורבי יהושע ורבי אלעזר בן עזריה,
ורבי עקיבא ורבי טרפון, שהיו מסבין בבני ברק,
והיו מספרים ביציאת מצרים כל אותו הלילה,
עד שבאו תלמידיהם ואמרו להם: "רבתינו, הגיע זמן קריאת שמע של שחרית!"

מתוך ההגדה של פסח

4

"מעשה ברבן גמליאל והזקנים שהיו מסובין בבית ביתוס בן זונין בלוד,
והיו עוסקים בהלכות הפסח כל אותו הלילה עד קרות הגבר.
כיון שעלה עמוד השחר הגביו מלפניהם ונועדו, והלכו להן לבית המדרש"

תוספתא פסחים י"ב

5

"רבן גמליאל היה אומר, כל שלא אמר שלשה דברים אלו בפסח, לא יצא ידי חובתו, ואלו הן:
פסח, מצה, ומרור.

פסח - על שום שפסח המקום על בתי אבותינו במצרים.

מצה - על שום שנגאלו אבותינו במצרים,

מרור - על שום שמיררו המצרים את חיי אבותינו במצרים"

מסכת פסחים פ"י מ"ה